

сім, а гроши пішли-б на жіночий медичний інститут.

Марков 2 (правий). Повторює думки Пурішкевича. Після вступних слів, промовець виголосив: „Коротко кажучи, польський погляд, про який згадували тут із зневагою, необхідний, і нічого в цьому немає ганебного для міністерства.

В 4 години об'явлено перерву.

Засідання починається знову в 4 год. 40 хв.

Гр. Уваров (окт.), розказавши про справу з однією саратовського університету, справу який всікі перешкоди чинили виключно міністерством народної освіти, каже: приемні мати стосунки не тільки з адміністрацією, але навіть з поліцією, бо і поліційські чини чудесно знають, що таке народна освіта. (Олески на лівих і в центрі, шум—на правах).

Дебати зінченко. Законопроект визнається негайним. Дума приймає переход по постягованому читання.

Перші три уступи ухвалено без дебатів. Однією запропоновані с.-демократи поправки.

З приводу 4 уступа промовляє Бобринський 2. (пом. правий). Від імені фракції поміркованих правих погоджується на поправку, запропоновану фракцією 17 жовтня. Далі від себе особисто промовивсь, каже, що прослухавши промову міністра, стратив надію, щоб наші університети вийшли з того страшного становища, в якому пробуються останні 3 роки. Я бачу, що та б'єзгуда система, яка не досягає своєї мети і яка довела до цього стану наші університети, повертається назад і буде істинувати (Олески в центрі, шум—на правах) свістіть, свістіть! Коли свістите, я знаю, що моя правда. (Гучні оплески на лівих) я повинен заявити, кінчає промовець, що я певен в тому, що величезна більшість Думи не піде тим шляхом, яким зазначено нам міністром, хоча вже через те, що ми любимо Росію і не бажаємо прислужуватись до революції. (Довгі оплески на всіх лавах, крім крайніх правих).

Статю 4 в редакції міністерства відкинуто; приятий редакцію фракції 17 жовтня. Запропоновані с.-д. поправки відкинуті.

До 12 уступа Марков 2 пропонує додати, щоб ті, хто був під судом і не винуваний, не мали права бути членами попечительної ради.

Гр. Уваров разів висловлюється однією. Праві мають на оці депутатів першої Думи. Але фракція 17 окт. не має бажання утворювати нові закони для університета Шанявського та членів першої Думи.

Кн. Волконський, нагадує прислів'я: „от суми да тюрми не отказувайся“ і стидиться правих за їх злість що до присуджених за виборську відповідь депутатів (Гучні оплески на лівих і в центрі).

Додаток Маркова 2 однією більшістю 130 проти 76.

В 6 годин 9 хвил. об'явлено перерву до вечора.

Вечірнє засідання.

Засідання починається пізніше ніж зазначено в повісті, бо не було довго кворум.

Головою—Хомяков.

Закінчується в першому й другому читанні законопроект про університет імені Шанявського.

На чверті законопроект про збудування другої колії сібірської залізниці. В докладі комісії вказано незаконність вчинку міністерства при віддачі підрядів на

суму вище тої, яка була призначена радою міністрів.

Тов. міністра доріг Мясоедов-Іванов каже, що міністерство більше зважало не на формальні умови, а міркувало по суті справи. Він визнає незаконність вчинків міністерства, але пояснює їх тим, що так, мовляв, і раніше водилося.

Формулу комісії після дебатів ухвалено більшістю всіх проти крайніх правих.

Після перерви Дума вертається до розгляду селянської справи.

Формулу кадетів і октябрістів відкинуто. Праві селяни голосували проти кадетської формули.

Ухвалено 117 проти 102 голосами таку формулу, запропоновану Андрійчуком (прав. з Поділля): „Зважаючи на те, що волоські і науральські повинності лежать на селянах, хоча ці інституції служать для загально-державних потреб, визнані необхідними: запропонований проект визнати негайним, вибрати для розгляду його комісії з 44 особами, перекласти науральські повинності на гроши, а також на всю землю, відповідно до її вартості, а так само й на млини, фабрики, заводи та торгівлі, що є в районі волости“.

Формулу ухвалено селянами і опозицією проти центра і правих.

Вибори комісії одсунено.

Після цього засідання було закрито.

ПО РОСІІ.

— Положеніє о православному приході. Цими днями опубліковано складене особливою нарадою про організацію православних парафій „положеніє о православному приході“. Цей статут є збірником ужі існуючих законів з додатком деяких нових правил. Парафія по цьому „положенію“ підвалин архієрей і істнує під керуванням священика, назначеного церковною владою. Одкривається і закривається парафія, що прослухавши промову міністра, стратив надію, щоб наші університети вийшли з того страшного становища, в якому пробуються останні 3 роки. Я бачу, що та б'єзгуда система, яка не досягає своєї мети і яка довела до цього стану наші університети, повертається назад і буде істинувати (Олески в центрі, шум—на правах) свістіть, свістіть!

Кианіти. В Салівці і Александровії пензенського повіту, як повідомляє „Русск. Слово“, з'явилися іоаніти, котрі умовлюють селян віддавати їм лівачів-плітків і на дорогу давати їм гроши.

— Переселенці. По харківсько-балашовській і узлово-рязанській залізницях великий рух переселенців. З підрахунків воронізького порайонного комітету видно, що через одну пензенську колію щодня проходить коло 400 вагонів з переселенцями. Вільшість прямує в Сібір. Сила переселенців з України.

(Русск. Сл.).

— Пасторський інститут. В ініціативі доктора Константія в Феодосії при місцевому карантині відкривається пасторський інститут. Всі кримські городи, як пише „Русск. Слово“, дають грошову поміч цій справі.

— Лист Толстого до Андреєва. В „Русск. Сл.“ надруковано такого листа Л. Толстого до Л. Андреєва: „Дякую вас, Леоніде Миколаевичу, за присилку вашої книги. Я вже ще до присилки прочитав мало не всі виоповідання; багато них мені дуже подобались. Більш за все мені подобалось оповідання „Жили-были“, але кінче менше. Власть обох мені здається неприродовою і непотрібною. Сподіваюсь наступного разу побачитися з вами і тоді, коли це вам цікаво, скажу більше про варітість ваших творів та їх хиби. В листі це дуже тяжко. Бажаю вам всього хорошого. Лев Толстой 30 листопада 1901 року“.

ми, справа переходить на розгляд до багочинської ради. (Бирж. В'єд.)

— Суходолом від Кветти до Лондона. Під такою назвою надруковано в одній англійській газеті статю. Статя ця звертає на себе увагу тим, що в ній вперше після русько-англійського договору ставиться в Індії питання про обмеження греко-індійських прав жінок. Підсільник розглядає це питання про обмеженіми істнюючими законами: 1) при опечі на дітей; 2) при впорядкуванні своїм майном і приступками; 3) при наукових працях; 4) в професійному рухові; 5) в самостійному житті; 6) при одибрани пашпорта; 7) при проїзді батьківської влади. Нічаді буде прочитано цілу низку рефератів по жіночому питанню.

(Русск. Сл.).

розглядали Наполеонівський кодекс, котруму минуло вже сто років. Говорилось про потребу реформувати його відповідно до нових умов життя. З'їзд торкнувся питання про відносини кодекса до соціально-економічного становища жінок. Потім обмірювали питання про обмеження греко-індійських прав жінок. Предсільник розглядала всім учасникам з'їзду список питань, на котрі вони одівши листови. Питання поставлено такі: чи почували і почивають вони себе обмеженими істнюючими законами: 1) при опечі на дітей; 2) при впорядкуванні своїм майном і приступками; 3) при наукових працях; 4) в професійному рухові; 5) в самостійному житті; 6) при одибрани пашпорта; 7) при проїзді батьківської влади. Нічаді буде прочитано цілу низку рефератів по жіночому питанню.

(Русск. Сл.).

◆ Не вдалося пограбувати. В с. Каминці, чигиринського пов., оце нещодавно, дідусь Павло Захарченко пропав пару бичків і, звісно, мав після того кілька часів там грошей. Про це ловідвали недобри люди і одної ночі пішли його пограбувати. Прийшли та й стукаються до хати. Але дідусь трохи не дочуває і байдуже собі, спить. Ішера прокинулася баба і, дослухавши, що грабіжники вимагають грошей, кинулась мершій на горіще, виткнула з під покрівлі голову й синила її від. Скорі почули крики близькі сусіди, і злочинці втекли.

(Од власн. кор.).

◆ З Волині. До съюзного недороду. Цими днями на Волині перепав град і подекуди геть чисто повинував хліб.

(Р. Сл.).

◆ З Подільщини. Сварка поміж „охороною“. В Любнях в недавно заснованому поліцейському участкові, за мостом через річку Сулу, де пробуває зараз чоловік 40 чеченців та осетинів для охорани Любень і любенського повіту, кілька днів тому синилась бійка поміж „охороною“, через якіс непорозуміння чеченців з осетинами. Бились ногами і навіть було уже дійшло до того, що повиніли свої книжки, та кілька оглядяли губернію.

◆ Справа Асланова. Розійшлась була по городу чутка, ніби бувшого начальника кіївської сиської поліції Асланова, що сидить зараз на Печерську в Косому копанірі, мають випустити під заставу на волю. Але, як повідомляють „К. В'єд.“, що чутки—неправдиві, бо Асланов сидітиме під арештом аж до суда, який напевне буде в осені.

◆ Тиф в тюрмі. В кіївській лук'янівській тюрмі за тиждень з 25 до 31 мая залижало на синний тиф 33 чолов., на повторний—67 чолов., нелевих що до синного тифу зареєстровано 22 чолов., і до тих після діагностування зазнавши тифу 14 чолов. У цій тюрмі залижало 123 чолов., а однією з'явилася пошесті тифу, тифозних заражених 314 чолов.

◆ Продовольчі заходи. Як показують останні відомості кіївського губернського суду в справах селянських присутствів, багатом сільським громадам Кіївщини уже нічим харчуватись до нового урожаю хліба. Запобігні цієму лихові, каніво-vasiliivskyi з'їзд мірових посередників 21 і 26 мая цього року дозволив видати сільським громадам кіївського повіту: пустовітівський—2945 пуд., олекандровівський—1380 пуд., гарбузинський—272 пуд., іванківський—867 п., і бучацький—468 пуд. харчового житя: черкасько-чигиринський мировий з'їзд 30 мая ухвалив видати продовольчу замовотою між кіївським громадам черкаського повіту: вергунівський—1196 пуд., нечайківський—272 пуд., чернівський—672 пуд., бузуківський—542 пуд., степанківський—662 пуд., хацківський—212 пуд., думанівський—684 пуд., жита. І умансько-звенигородський мировий з'їзд 31 мая дозволив видати папужинські сільським громадам кіївського повіту, 1051 пуд. харчового житя.

◆ Справа свящ. Міхновського. 29 мая в Прилуках вийшла сесія харківської судової палати розглянула справу священика с. Товківчики, прилуцького пов., о. Володимира Міхновського, 54 літ, якого обвинувачувано по 1, 2 і 3 п.п. 129 ст. карн. закону—за сказані 1906 року промови пропагандистського змісту, в яких ніби-то він залишився селянам не слухатись закону і зруйнувати істинний державний лад. Сідівків у цій справі було викликано 17 чолов., але на суді допитано було тільки 6. Боронів підсудного священика брат його прис. ав. М. Міхновський. Розглянувши справу, палата вирішила о. Володимира.

◆ З Катеринославщини. Пірати й боротьба з ними. На Катеринославщині останніми часами з'явилася шайка річних експропріаторів і от, щоб якось боротись з ними, катеринославські лісопромисловці постановили зібрати 3.000 карб. грошей, завести річну поліцію й накупити для неї моторних човнів.

(Р. Сл.).

◆ З Харківщини. Городська бібліотека в Сумах і українські книжки. Нещодавно в Сумах один добродій звернувся був до городської управи з проханням узяти від нього до городської бібліотеки де-кілька українських книжок (щось біля 30 прімерників, чи й більш), тільки з умовою: ці книжки і ті українські, які там вже є, відокремити в спеціальній каталог, тоб-то завести при бібліотеці українські книжки. Нічаді відповів на це зробити. Але городська управа на це... не пристала. Як мотиви у неї були на оці—невідомо. Виходить, ті „тоже малоросси“, що засідають в управі, не дуже-то піклуються про своє національне життя.

(Од власн. кор.).

◆ Нова газета. Нарешті 1 листопада в Сумах вийшла перше число „Сумського Листка“.

вить для своєї діяльності, а це, розуміється, вимагає грошей і грошей. Зарах, напр., як відомо, в Полтаві не дозволено учительських курсів, і от серед учителів виникала думка спорудити замість того екскурсію. Поки що гаразд не вироблено програми цієї подорожі, хочеться тільки сподітися приємне з користними, щоб і погуляти і повітись. Хочеться і на Дніпрі глянути, на моголи Тарасові побувати, і в Київ завернути та обдивитись там, що є цікавого.

Бідаються люди, що нема між ними такого чоловіка, що міг би добре керувати справою, аби довести її до пуття.

Шкода, що у нас нема інституцій таких, ні людей, до котрих би бідні труданики могли звернутись за поміччю в сій справі.

Подорожі такі влітку за кордоном дуже звичайні явище і нічого багато розводиться про велике їх значення. Люди знайомляться з рідним краєм, природою його і народом, отглядають всік наукові і інші інституції по містах то що. Такі подорожі, як знаємо, часто густо справляються і в Галичині, особливо учнями різних шкіл. Добре було, коли в наші "Профспіти" зробились би посередниками і провідниками в таких подорожях поміж нащим учителством. Зарах може і нема зможи через неприязнь причини, але слід би і її праця подбати.

Учителі наші (відбирається гурт чоловіків 15) складуться грішими (maximum 50 р. в кожному). Та що І товариство запомоги дає їм сотню. Коли не буде ніяких передшкод, то в недовіді рушать.

При нашій управі земський складено комісію для вибору підручників до школ. Головно їде річ про заведення однакових підручників по всіх школах народних і до того більш пристосовані до місцевих умов. На жаль з поміж учителів народних увіходить в сю комісію тільки один, а то все учителі інших шкіл (гімназій то що). На думку учителів нічого користного з цеї комісії не вийде, бо треба буде питання поставити радикальніше: про потребу вкраїнських підручників для вкраїнського люду. Про це були блакачі вже давно, писались і доклади (д.д. В. Леонтовича, Владислава, в котрих добре доводилася ця потреба. Але зараз, коли в уряді і в земстві мріють про поверніт "до дому", радикальна постановка справи зникає і замінюються дуже вузько зачіркнутими межами. Цікава справа калічиться. Коли, нарешті, і зупиняється на одному якомусь підручникові, то який би він не був—він не буде пристосованим для нашої школи, бо тільки своя українська книжка потрібна нашій школі.

С. БІЛОЦЕРКІВЦІ, лохвицького повіту (на Полтавщині). Нарешті випав дощ. 25—28 мая перепадали дощі у нас і досить добре. Зразу все повеселило—і люде і природа. Ярина поправляється: то була позасушувала, а тепер виправляється. Трава теж нічого собі. Гірше з житами: їм і дощ мало поміг. З осени посуха була велика, потім заходило, льодом уязлися озиміни і злебільшого вимерала. Правда, те, що зосталось, так підправилося трохи, та на жаль не скрізь. В деяких місцях (напр., в с. Нехристіві) разом з дощем випав і град великий і чисто покосив тело, що помивала зіма. Плачуть так хлібороби. У нас град був обірійний і скоди не наробив.

КУДРИНЦІ, камінецького пов. (на Поділлі). Недалеко од села, на дорозі від корчменого стражника. Подія ця сталася при таких обставинах. Ранком на зорі 29 мая проїздив коло одного лісіка недалеко од австрійської границі молдованин; його припинили двоє молодих незнайомих, котрі попросили його одвести їх до Хотіна. Сторгувавши за 60 коп., вони винесли з лісу тлумочки і похвали. На Кудринецькій дорозі здібали їх поганіший стражник, котрій, потрусишив тлумочки, наїшов знаряддя до револьверів і літератур. В цей момент, як розповідає молдованин, молоді люди вихопили револьвери і прорвалися стражника 5 кулями. Тяжко пораниений стражник пробув стріляти, але не вцілив. Один з невідомих сів на стражницького коня, а другий пішків—подалися до лісіка, де й зникли. Потім лісіку наїшли тільки коня, незнайомі мабуть утикли за границю, бо лісок мало не доходить до пограничної річки Збруча. Молдованина заарештовано, а стражника повезено в Камінець для операції, але на дорозі він помер.

Інші стражники запевняють, що "студенти" вбили їх товариша, хоча возниця каже, що обов'ятівчи були одягнені у "вільне" вбрання.

Листування редакції.

Д. с. від Стебанку. "Як смірдека став "пролетарієм"—не піде.

Д. Василькову. Статі мають буде надруковані. Що до полеміки, то на нашу думку не варти розпочинати.

Шамаріка, д. Очевидцев. Через цензуру умови допис до друку не піде.

Календарні відомості.

Четверг, 5 липня. Свята Дорофія, мч. Маріїана, Никандра, Аполона, Леоніда. Сх. сон. 3 год. 48 хв., зах. сон. 8 год. 14 хв. 1569 р. 5 червня Люблинська унія.

ПАРАХОДИ.

1) Київ—Катеринослав.	Відходить кожн. дні.	Курськ, Вороніж, Харків, Петербург . . .	811 г. 30 хв. 76 г. р.
3 Кіїва . . .	9 г. р. і 5 г. по півдні.	Київо-Полтавська залізниця.	
2) Київ—Гомель.	8 г. р. і 5 г. по півдні.	Почтов. I, II, III кл.	412 г. 15 хв. 37 г. 10 х.р.
3) Київ—Чернігів.	9 г. р. і 2 г. дні.	Харків	
3 Кіїва . . .	5 г. по півдні.	Шевченко, I, II, III кл.	
4) Київ—Ліскі.	6 г. вечора.	Полтава, Харків, Лозова, Ростов, Севастополь	28 г. 12 хв. 19 г. 40 х.р.
3 Кіїва . . .	10 г. ранку.	Таганрог, II, III кл.	611 г. 25 хв. 56 г. 48 х.в.
5) Київ—Чорнобил.	9 г. ранку.	Харків	
3 Кіїва . . .	10 г. р. і 6 г. вечора.	Чорнобил.	8 г. веч. і 8 г. ранку.
6) Київ—Могильов.			
3 Кіїва . . .	по понеділкам, серед., п'ятницям і суботам в 2 год. дні.		
7) Могильов—Вітка . . .	по неділям, вівторкам, четв.		
8) Гомель—Вітка . . .	кожного дня.		

Редактор **М. Павловський**.
Видавець **Є. Чикalenko**.

Оповістки.

Залізничні поїзди.
(3 18 липня 1908 р.)

Південно-західна (Юго-Західна) залізниця.	Одохніть з Київа.	Прибуває до Київа.
Кур'єр. I, II кл. Одеса, Кішинів, Сінапет	19 г. 00 х. в.	29 г. 45 х.р.
Кур'єр. I, II кл. Брест, Варшава . . .	9 г. 10 х.в.	10 г. 03 х.р.
Почтов. I, II, III кл. Одеса, Брест, Білосток, Граєво, Умань, Новоселиця	39 г. 15 х.р.	49 г. 00 х.в.
Почтов. I, II, III кл. Сарни, Ковель, Варшава . . .	312 г. 25 х.д.	47 г. 50 х.в.
Пасаж. I, II, III кл. Одеса, Умань, Новоселиця	512 г. 30 х.в.	66 г. 15 х.р.
Пасаж. I, II, III кл. Бердичів, Радзивілів, Вільчі, Волочиськ, Вінниця	118 г. 25 х.в.	1210 г. 28 х.р.
Пасаж. I, II, III кл. Одеса, Вінниця, Мішаків, Сінапет	79 г. 35 х.в.	88 г. 15 х.р.
Пасаж. I, II, III кл. Одеса, Брест . . .	157 г. 25 х.р.	167 г. 35 х.в.
Пасаж. I, II, III кл. Фастів, Земанка, Мішаків, Сінапет	1910 г. 50 х.р.	205 г. 59 х.в.
Почтов. I, II, III кл. Фастів, Земанка, Мішаків, Сінапет	275 г. 00 х.д.	289 г. 28 х.р.
Пасаж. I, II, III кл. Сарни, Ковель, Варшава, Вільчі, Петербург	511 г. 50 х.н.	67 г. 51 х.р.
Мішак. I, II, III кл. Одеса, Брест, Земанка	319 г. 53 х.в.	321 г. 10 х.д.
Пасаж. I, II, III кл. Фастів, Земанка, Катеринослав, Севастополь та Ростов на Дону	218 г. 20 х.р.	229 г. 55 х.в.
Шевченків товар. IV кл. Сарни, Ковель . . .	310 г. 14 х.в.	327 г. 40 х.р.
Шевченків товар. IV кл. Київ, Малин	434 г. 20 х.д.	409 г. 15 х.р.
Московсько-Київо-Вороніжська залізниця.		
Шевід. I, II, III клас.	211 г. 45 х.р.	16 г. 10 х.в.
Москва	4 г. 11. поч.	36 г. р.
Москва, Курськ	411 г. в.	367 г. 30 х.р.
Пасаж. I, II, III кл.	612 г. 20 х.д.	55 г. 25 х.д.

Шукаю посади на виїзд: учительки, бовини, або до невеликого ху-
зяйства з дівчинкою 5-ти літ, за невелику плату. Знаю франц., німецьку, польську мову
і музичну; скінала гімназію. Адрес: Несте-
рівка, 18, кв. 5. А. Я. 4—235—2

Шукаю якої роботи писарської або
вчителів. Дуже підходить. Адр.: Мих. ул. 6, кв. 39. Мілевський. 3-233-3

СТОЛЯР
Гаврило Одинець
приймає замовлення на виїзку столлярської роботи: обстановки магазинів, контор, мебель в всіх стилях, рами, похідка фортепіанів і т. ін. Ціни дуже не високі.

Адр.: Київ, Печерськ, Старо-Наводницька № 80. 3-217-6

B.-Володим., 33.
УКРАЇНСКА ТОРГІВЛЯ ЗАТИШОК.
Вел.-Володимирська, 33.
Має щодня свіже смажене морожене кількох сортів і всякий квас та минеральні води провізора Генчке.
Прошу шановних українців не міннати. 10—230—3
В. Володим., 33.

Продается повний комплект журнала

"Нова Громада"
за рік 1908 (12 книжок).

Ціна з пересилкою 3 р. 50 к.

Адресувати: Київ, контора газети "РАДА". В. Підвална, 6. р. 186-12

На виїзд

шукаю на літо лекцій. Адр. в "Раді". 6-215-6

0-63-27

Приймається передплата на 1908 рік

"РІДНИЙ КРАЙ"

УКРАЇНСЬКА ТИЖНЕВА ЧАСОПИСЬ.

При "Рідному Краєві" виходить додатком

"МОЛОДА УКРАЇНА"

щомісячна часопись для дітей старшого й міншого віку.

Плата на рік за обидва видання—4 карб., на півроку 2 карб., на три місяці 1 карб.,

за границю на рік 6 карб., на півроку—3 карб.

Передплата на "Рідний Край" без "Молодої України" на рік—3 карб., на півроку—1 карб.

Передплата на "Молодої України" без "Рідного Краю" 60 коп., на чверть року 85 коп. Передплата на "Молодої України" без "Рідного Краю" 60 коп., на чверть року 85 коп. Передплата на "Молодої України" без "Рідного Краю" 60 коп., на чверть року 85 коп.

Приймається окремо: на рік—2 карб., на півроку 1 карб., за границю—3 карб. на рік.

Адреса контори і редакції: Київ, Маріїнсько-Благовіщенська ул. 97.

Обидва видання виходять під редакцією О. Косач (Олени Пчілки). 0-26-24

0-26-24

10.000 годинників од 85 коп. до 500 карб. пропонує в вели